

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr.94.693 van 11 april 2001

A. 73.984/VIII-2070

In zake : **WOLF** Guy,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Eric LEMMENS, advocaat,
rue du Parc 79
4020 Luik,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
Minister van Financiën.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 14 april 1997 ingediende verzoekschrift, waarbij
Guy WOLF de nietigverklaring vordert van :

- 1° de beslissing d.d. 19 februari 1997 waarbij de Vice-Eerste Minister, Minister van Financiën en Minister van Buitenlandse Handel zijn aanstelling als advocaat van het Ministerie van Financiën heeft geschorst;
- 2° het ministerieel besluit van 6 maart 1997 waarbij die beslissing wordt bevestigd;

Gelet op arrest nr. 67.990 van 5 september 1997 waarbij de
vordering tot schorsing wordt afgewezen;

Gezien de brief van 25 september 1997 waarbij de advocaat van
de verzoekende partij vraagt om de voortzetting van de procedure;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en
van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer GILLIAUX, eerste auditeur-
afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 7 juli 2000 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de brief die als laatste memorie van verzoeker geldt en de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 23 januari 2001, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 23 februari 2001;

Gehoord het verslag van mevrouw GEHLEN, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. RENETTE en van Mr. RIGAUX, loco Mr. LEMMENS, advocaten, die voor de verzoekende partij verschijnen en van de heer GROBELNY, inspecteur bij een belastingbestuur, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van de heer GILLIAUX, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de toedracht van de zaak is uiteengezet in arrest nr. 67.990 van 5 september 1997;

Overwegende dat de verwerende partij op grond van het voornoemde arrest de Raad van State verzoekt zich onbevoegd te verklaren om kennis te nemen van het huidige beroep;

Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord eraan herinnert dat krachtens de artikelen 144 en 145 van de Grondwet en artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, de gewone hoven en rechtbanken bevoegd zijn om kennis te nemen van geschillen inzake subjectieve rechten, terwijl de objectieve geschillenberechting de Raad van State toekomt; dat hij uitgebreid de stelling ontvouwt die, om de bevoegdheid van de Raad van State na te gaan, een beroep doet op de theorie van het werkelijk onderwerp van het beroep, volgens welke theorie de betwisting betrekking heeft op een subjectief recht en niet

valt onder de bevoegdheid van de Raad van State wanneer, enerzijds, de bestreden handeling de weigering is van een administratieve overheid om een verplichting ten uitvoer te brengen die beantwoordt aan een subjectief recht ten aanzien van verzoeker en wanneer anderzijds de middelen tot staving van het beroep de Raad van State ertoe zouden brengen zich uit te spreken over het bestaan of de strekking van dat subjectief recht; dat hij die theorie toepast op de casuspositie en daarbij aanvoert dat de bestreden handeling die niet voortvloeit uit een louter gebonden bevoegdheid, niet "een beslissing is waarmee de verwerende partij geweigerd zou hebben om een met een subjectief recht samenhangende verbintenis ten aanzien de verzoekende partij te erkennen of ten uitvoer te brengen"; dat hij het bewijs daarvan ziet in het feit dat het mandaat een herroepbaar contract is en dat de gevolmachtigde advocaat dus "geen subjectief recht bezit om in alle omstandigheden advocaat van het Ministerie van Financiën te blijven"; dat hij benadrukt dat hij, teneinde genoegdoening te bekomen, over geen enkel rechtsmiddel beschikt voor de gewone rechtbanken; dat hij betoogt dat geen enkel van de tot staving van het beroep aangevoerde middelen ontleend is aan de schending van de overeenkomst tussen partijen of aan de schending van enig subjectief recht; dat hij voorts stelt "dat het bestreden ministerieel besluit uitgevaardigd is op grond van omstandigheden die niets van doen hebben met het contract tussen de advocaat en zijn cliënt";

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie de relevantie betwist van het criterium dat steunt op de middelen die zijn aangevoerd om de bevoegdheid van de Raad van State te beoordelen, aangezien "het hier gaat om de goede uitvoering van een contract tussen de partijen"; dat zij benadrukt dat verzoeker zelf het bestaan toegeeft van die contractuele verhouding die hij bestempelt als een herroepbaar mandaat; dat zij eraan toevoegt dat de theorie van de afscheidbare handeling kan worden toegepast op het sluiten van het contract, maar niet in de fase van de tenuitvoerlegging of de ontbinding ervan;

Overwegende dat nog voor er vragen worden gesteld over het werkelijke onderwerp van het beroep en de weerslag ervan op de bevoegdheid van de Raad van State, de verhoudingen tussen de partijen en het overheidsoptreden naar aanleiding van die verhoudingen precies behoren te worden omschreven;

Overwegende dat alle voorhanden zijnde stellingen, ongeacht de nuances die ze bevatten, de handeling waarbij de verwerende partij haar advocaten aanwijst - en bijgevolg de handeling waarbij zij die aanwijzing schorst of intrekt - als een eenzijdige handeling bestempelen;

Overwegende dat de eenzijdige rechtshandelingen van het bestuur, of deze nu ambtshalve verricht zijn of op verzoek, als gemeenschappelijk kenmerk hebben dat ze rechtsgevolgen doen ontstaan alleen al door de wil van de bevoegde administratieve overheid; dat het administratief optreden niet alleen tot uiting komt door eenzijdige handelingen; dat het bestuur in bepaalde gevallen een beroep mag of moet doen op medewerkers die hun hoedanigheid van privé-persoon behouden; dat bepaalde activiteiten, door de aard ervan, niet door het bestuur zelf op zich kunnen worden genomen; dat dat meer bepaald het geval is met de handelingen verricht door de leden van de advocatuur, die inzonderheid, binnen de perken die zijn vastgesteld door artikel 440 van het Gerechtelijk Wetboek, over het pleitmonopolie beschikken;

Overwegende dat krachtens artikel 444, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek "de advocaten (...) vrij hun ambt uit(oefenen) ter verdediging van het recht en van de waarheid"; dat "de wetgever (...) het beroep van advocaat rechtstreeks betrokken (heeft) bij de openbare dienst van de rechtsbedeling" en dat "het (...) in die hoedanigheid verbonden (is) met de rechterlijke orde" (Arbitragehof, arrest 23/97 van 30 april 1997, B.6), hetgeen dat beroep onderscheidt van andere vrije beroepen; dat de balie valt buiten elk toezicht vanwege de uitvoerende macht; dat daaruit voortvloeit dat de verhoudingen tussen een cliënt - ook al is deze nu een administratieve overheid - en zijn advocaat uiteraard van contractuele aard zijn; dat die verhoudingen niet kunnen worden aangegaan alleen maar omdat de administratieve overheid dit wil, welke overheid alleen door middel van een contract de medewerking van een advocaat kan bekomen; dat de wilsuiking van de overheid alleen maar gevolgen kan hebben wanneer de advocaat deze aanvaard heeft; dat op dat ogenblik beide wilsuikingen samenkomen;

Overwegende dat de verhoudingen tussen een overheid en haar advocaat geen plaats laten voor een eenzijdig overheidsoptreden; dat er een contract tot stand komt tussen de verwerende partij en de verzoeker wanneer laatstgenoemde aanvaardt om de advocaat te zijn van het Ministerie van Financiën voor het rechtsgebied van het Hof van Beroep van Luik en heel het gerechtelijk arrondissement met zetel in dezelfde stad; dat de schorsing van dat contract een aspect vormt van de tenuitvoerlegging ervan; dat de situatie niet behoort te worden geanalyseerd in het licht van de theorie van het werkelijke onderwerp van het beroep, inzonderheid uit het oogpunt van de aangevoerde middelen, maar dat dient te worden vastgesteld dat de contracten binnen geen enkele categorie van handelingen vallen die volgens de bewoordingen van artikel 14 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, door dit rechtscollege kunnen worden vernietigd; dat de Raad van State derhalve niet bevoegd is om kennis te nemen van dit beroep;

dat als de verzoekende partij van oordeel is dat de verwerende partij een fout begaan heeft wat de uitvoering van het contract betreft, het haar vrijstaat schadeloosstelling daarvoor te vragen voor de justitiële gerechten, zodat gesteld kan worden dat de wettigheid van de bestreden handeling gecontroleerd kan worden; dat deze vaststelling er niet op neerkomt dat het nut van de Raad van State gelogenstraft wordt, maar alleen dat dat nut zich niet verder uitstrekt dan tot de bevoegdheidssfeer die aan de Raad van State wordt toegekend; dat de exceptie van onbevoegdheid wordt aangenomen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 14.000 frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op elf april tweeduizend en één door :

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.